

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๙๖/๒๕๖๘

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๘๔/๒๕๖๘

วันที่ ๑๗ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง

นายวัฒนา ชมเชย

ผู้ร้อง

นายอิทธิพร บุญประคอง ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๑

นายแสวง บุญมี เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๒

นายณัฏฐกร คงเดชา ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ประจำจังหวัดราชบุรี ที่ ๓

ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายวัฒนา ชมเชย (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า นายวัฒนา ชมเชย (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า นายอิทธิพร บุญประคอง ประธานกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ถูกร้องที่ ๑) นายแสวง บุญมี เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ถูกร้องที่ ๒) และนายณัฏฐกร คงเดชา ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดราชบุรี (ผู้ถูกร้องที่ ๓) ทำหน้าที่จัดการเลือกสมาชิกวุฒิสภาฝ่ายบริหารรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๑๐๘ ก. คุณสมบัติ (๓) และมาตรา ๒๑๕ วรรคสอง ด้วยการใช้ดุลพินิจ ไม่เที่ยงธรรม รู้เห็นเป็นใจ เอื้อประโยชน์และสมยอมให้ใช้ข้อมูลแนะนำตัวผู้สมัคร (สว. ๓) มีลักษณะ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดไว้ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง การมีลักษณะอื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน ตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบ

- ๒ -

รัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยผู้ถูกร้องที่ ๑ ลงนาม ระบุคำขอยายความ ตอนท้ายของบรรทัดสุดท้ายของแต่ละกลุ่มผู้สมัครว่า “ตำแหน่งหรืออาชีพอื่นที่ผู้สมัครยืนยันและมีผู้รับรอง” ไม่ครบทั้ง ๒๐ กลุ่ม กลุ่มที่มีข้อความดังกล่าวจำนวน ๑๗ กลุ่ม ทำให้ผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา และเจ้าหน้าที่ตีความเอื้อประโยชน์ให้ผู้สมัครใช้อ้างสิทธิลงสมัครในกลุ่มที่ผู้สมัครขาดคุณสมบัติในกลุ่มใด ได้ทั้ง ๑๗ กลุ่ม ส่งผลให้การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาบางกลุ่มมีคุณสมบัติไม่ตรงตามกลุ่ม ผู้ร้องได้รับผลกระทบจากกระบวนการสมัครรับเลือกสมาชิกวุฒิสภาในระดับอำเภอ มีหลักฐานว่ามีผู้สมัครรับเลือก เป็นสมาชิกวุฒิสภาไม่มีคุณสมบัติตามกลุ่มที่ตนสมัคร สามารถตรวจสอบได้ทางแอปพลิเคชัน Smart Vote ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่ปัจจุบันถูกปิดกั้นการเข้าถึงข้อมูลแบบ สว. ๓ ทำให้ผู้ร้องไม่สามารถ ตรวจสอบข้อมูลได้ เป็นพิรุณและเข้าข่ายเป็นการละเมิดสิทธิในการทราบข้อมูลข่าวสารตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๑ การจัดการเลือกสมาชิกวุฒิสภาไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ต่อมาเมื่อประกาศรับรองผลการ เลือกสมาชิกวุฒิสภา ปรากฏว่ามีสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยที่เข้าข่ายทุจริตการสมัครรับเลือกสมาชิกวุฒิสภา ทั้งยังมีความเคลือบแคลงสงสัยของประชาชนในการใช้อำนาจของสมาชิกวุฒิสภาที่อาจตกอยู่ภายใต้อำนาจของ พรรคการเมือง พฤติการณ์ของผู้ถูกร้องทั้งสามเข้าข่ายขัดมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง และฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๓ การประกาศรับรองผลการเลือกสมาชิกวุฒิสภาควรตกเป็นโมฆะ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง

นอกจากนี้ ข้อมูลแบบ สว. ๓ ของผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ผู้ร้องยื่นหนังสือแจ้งเบาะแสการทุจริตกระบวนการการเลือก สมาชิกวุฒิสภาในระดับอำเภอและระดับจังหวัดต่อผู้ถูกร้องทั้งสาม แต่ผู้ถูกร้องทั้งสามมีคำสั่งยกคำร้อง แสดงให้เห็นเจตนาเอื้อประโยชน์ต่อผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาของผู้ถูกร้องทั้งสาม และเป็นการลิดรอน สิทธิการได้รับเงินรางวัลในการแจ้งเบาะแส

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้ผู้ร้องทราบว่า เรื่องร้องเรียน อยู่ระหว่างการแสวงหาข้อเท็จจริง เนื่องจากผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในระยะเวลา ทกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

(๑) การดำเนินการของผู้ถูกร้องทั้งสามเกี่ยวกับการจัดการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๘ ก. คุณสมบัติ (๓) ส่งผลให้การสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗

(๒) การแจ้งเบาะแสของผู้ร้องเกี่ยวกับการกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสามเข้าข่ายเป็นผู้ทำให้การเลือกและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาเป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม และผู้ถูกร้องทั้งสามมีคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ฉบับที่ ๑๔/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๘ ที่ยกคำร้องของผู้ร้อง เป็นการลิดรอนสิทธิการรับเงินรางวัลของผู้ร้อง ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรง และได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” และวรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับ

- ๔ -

การวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่าเป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า การดำเนินการของผู้ถูกร้องทั้งสามเกี่ยวกับการจัดการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๘ ก. คุณสมบัติ (๓) ส่งผลให้การสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ ผู้ร้องเคยยื่นคำร้องในลักษณะเดียวกันนี้ต่อศาลรัฐธรรมนูญมาแล้ว และศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งที่ ๗๗/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๗ ไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ คำร้องนี้ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคสาม กรณีไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

(คำสั่งที่ ๙๖/๒๕๖๘)

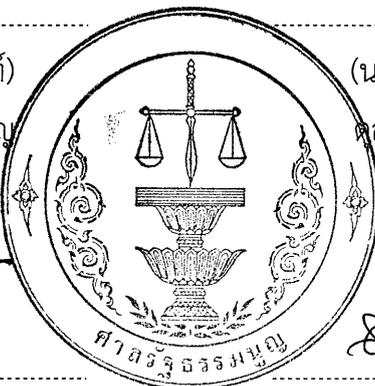
(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุพท์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ